

žela dne 14. srpna 1922, ježto skutečnost doručení podle uvedeného zákona, § 6 nesp. pat. a § 1 odstavec druhý čís. 1 zákona ze dne 29. února 1920, čís. 122 sb. z. a n. nastala již dnem 31. července 1922.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a uložil rekursnímu soudu, by, pomina odmítací důvod, o stížnosti znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Jde o případ § 2 (6) jaz. zák., kde straně dodáno bylo vyřízení v jazyce jejím teprve na její žádost, i jest otázkou, ode kdy se tu má lhůta rekursní počítati. Dle odstavce druhého téhož § 2 má soud za podmínek tam uvedených v tom případě, že strana, která jest příslušníkem jazyka menšinového, učinila podání ve svém jazyku, dáti jí vyřízení nejen v jazyku státním, nýbrž také v jazyku podání t. j. jejím, menšinovém. Tu pak jest zajisté nepochybně, že lhůta rekursní běží teprve od doručení vyřízení v jazyku strany, takže kdyby soudce z jakékoli příčiny na př. z nedopatření je opomenul a dal vyřízení pouze v jazyce státním, lhůta ani běžeti nezačne, dokud chyba nenapravena a doručení v jazyce strany dodatečně neprovedeno. V případě odstavce šestého téhož paragrafu, o něž právě jde, dává se ovšem vyřízení v jazyce strany, není-li tento soudci znám, ne již z povinnosti úřední, nýbrž teprv na její žádost, ale to zajisté nevadí, aby též zásada, že lhůta rekursní běží teprv od doručení vyřízení v jazyce jejím, neplatila i zde, neboť i tu dává se jí vyřízení v jazyce jejím za tímž účelem jako tam, aby totiž z neznalosti jazyka státního škody neutrpěla, aby se jí v jejím jazyku řeklo, jaký obsah vyřízení má, by své zájmy hájiti mohla. Ale zásada ta zde předpokládá, aby strana s žádostí, by jí dodáno bylo vyřízení v jazyce jejím, nelenila, neboť nelze právní moc vyřízení ponechávati libovůli strany a dopouštěti, aby tato mohla ji odsunovati na jak dlouho, by chtěla, nelzeť zůstavovati právní poměr v nejistotě na dobu nedohlednou. Vyžaduje se tedy, aby stanovena byla určitá lhůta, do které žádost podána býti musí, má-li odkládací účinek míti. Stanoviti tuto lhůtu bude úkolem nařízení prováděcího, jemuž zákonodárce v § 8 právě také uložil, aby se postaralo i o vhodné předpisy k ochraně stran před škodami z neznalosti jazyka jim hrozícími. Než však se tak stane, nezbyvá, než stanoviti tuto lhůtu podle zásad § 7 obč. zák. a tu jest na snadě myšlenka, že nejdelší lhůtou může býti jen lhůta rekursní, neboť, stačí-li tato k rekursu, stačí i k žádosti za překlad. Tato nejdelší lhůta však také přijata býti musí dotud, dokud nařízení prováděcí vydáno nebude, neboť lze sice mysliti si i lhůtu kratší (3, 5, 8 denní), avšak každá taková byla by více méně libovolná a proto pouhým výkladem zákona určovati ji nelze, nýbrž dlužno volbu mezi více možnostmi zůstaviti moci zákonodárné, pokud se týče nařizovací. V tomto případě požádal stěžovatel o německý překlad devátý den po doručení, tedy ve lhůtě rekursní, a podal pak stížnost čtvrtý den po doručení překladu, tedy v čas, i bylo proto tak uznati, jak se stalo.

Čís. 1887.

Na základě nesporně pravého posledního poručení lze povoliti knihovní záznam zástavního práva pro pohledávku nezletilého odkazovníka.

(Rozh. ze dne 3. října 1922, R I 1197/22.)

Na základě nesporně pravého posiedního pořizení, jímž byla nezl. Gertruda N-ová obmýšlena peněžitým odkazem, domáhala se pojištění této své pohledávky záznamem zástavního práva na pozůstalostních nemovitostech. Soud první stolice záznam povolil, rekursní soud knihovní žádost zamítl.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Rekursní soud uznává, že pohledávka nezletilé odkazovnice Gertrudy N-ové, pro kterou žádáno za knihovní záznam práva zástavního, jest dostatečně osvědčena závětí Gustava N-a ze dne 20. září 1921, která nepochybně vyhovuje předpisům § 35 knih. zák., ale popírá, že tu jest druhá podmínka § 36 knih. zák., totiž dostatečné osvědčení právního důvodu k zástavnímu právu. Než právního důvodu toho netřeba zvlášť osvědčovati, neboť plyne ze samého zákona, totiž z § 160 nesp. pat. ze dne 9. srpna 1854 čís. 208 ř. zák., dle něhož, je-li odkazovník nezletilý, odkaz má býti buďto k soudu složen nebo náležitě zajištěn. Že byl odkaz k soudu složen a tím vyhověno § 160 nesp. pat. a zůstavitelovu příkazu, universální dědička Julie L-ová v rekursu ani netvrdila, zbývá tudíž jen zajištění odkazu, jehož soud i z moci úřední musí dbáti. O tom pak, že vklad po případě záznam knihovního práva zástavního, jest náležitým zajištěním, nelze pochybovati. Pokud rekursní soud vytýká, že musí dědičce býti ponecháno právo, voliti způsob zajištění, stačí poukázati k tomu, že dědička dle spisového záznamu ze dne 16. srpna 1922 odepřela jakékoliv zajištění odkazu. Ostatně lze se touto otázkou zabývati jen v případném sporu o spravení záznamu, nikoli však při vyřizování knihovního návrhu.

Čís. 1888.

Ustanovení § 396 c. ř. s. platí obdobně v případě § 398 c. ř. s. Soud nemůže provést sám od sebe šetření o správnosti žalobních tvrzení a nemůže si za tím účelem vyžádati spisy, třeba to bylo v žalobě navrhováno.

(Rozh. ze dne 3. října 1922, Rv I 263/22.)

Žalobě na dodání nábytku nebo vrácení zálohy a náhradu škody bylo procesním soudem první stolice vyhověno rozsudkem pro zmeškání, ježto žalovaný nepodal včas žalobní odpověď. Odvolací soud rozsudek potvrdil. Důvody: Odvolací důvod nesprávného právního posouzení věci není opodstatněn. Odvolatel shledává je v tom, že první soud nepřihlížel k obsahu vyrovnávacího řízení, jmenovitě k usnesení zemského soudu civilního v Praze ze dne 30. října 1920, kterým návrh žalovaného na vyrovnání byl schválen a jehož se žalobce ve svém návrhu na vydání rozsudku pro zmeškání sám dovolává. Podle názoru odvolatele bylo věcí soudu, by sám od sebe provedl důkaz o správnosti žalobních tvrzení, týkajících se náhrady škody, a bez důkazů nemohl první soud přiknouti celou požadovanou náhradu, když sám